# 29. 11. 2026 – Zvedněte hlavy

**1. čtení**: Lk 21, 10-24

**Píseň**: S57 – Vzácný hosti, přijď již

**Základ kázání**: Lk 21, 25-38

**Kázání**: Milí shromáždění,

„všechen lid přicházel už časně z rána do chrámu, aby ho poslouchal.“ Aby *takováto* slova poslouchal. Jak převelice adventní. Jak převelice dnes nepředstavitelné. Takhle se prý už dnes kázat nesmí. Totiž *stejně* jako Kristus. Jako proroci. Jako Jan Křtitel. Stejně také např. Jan Hus. I v Betlémské kapli za Jana Husa bývalo narváno. A nikdo se neošíval, že je to přece hrozně tvrdé, přísné, útočné. Že nás má pan farář, proroci, Křtitel nebo Kristus hlavně poplácat po zádech. Povzbudit. Potěšit. Dodat naději. Říct, že „všechno dobře dopadne.“ Vždyť jsme slyšeli *pravý opak*:

Jeruzalém bude zničen! Strašlivá budoucnost pro Ježíšovy současníky. Pro Lukášovy současníky už to byla historie. O to strašnější. Věrní Bohu budou zrazováni. I svými nejbližšími v rodině. A budou nenáviděni. A někteří budou zabiti. Židé budou (a byli) zabíjeni mečem a odvlékáni mezi všechny národy. Od r. 70 po Kr. do r. 1948 po Kr. Ale také Asyřany, Babylóňany a dalšími po tisíciletí před tím.

A budou znamení dokonce na slunci a hvězdách. Lidé budou umírat už nejen mečem a zradou a pronásledováním, ale už pouhým strachem. Dokonce se zachvějí nebesa tváří v tvář takové hrůze!

Proč by *kdokoli* chodil poslouchat něco takového? A dokonce zástupy! Dokonce časně zrána?!

Protože to byla a je pravda. A jestli už ani v křesťanských kostelech není zvěstována pravda, pak kde? V rodině? Ve škole? V práci? V médiích? Na ulici? Od různých guru? Na internetu?

A židé to vše už tolikrát zažili – o to pravdivější pravda to byla. I ztrátu Jeruzaléma. I chrámu. I Zaslíbené země. I desetiletí a staletí otroctví. Nežili v iluzi moderního západního člověka, že nám přece žádné hrůzy nehrozí. Ačkoli i dnes ob jednu zemi od nás na východ zuří válka už *kolikátým* rokem? Jak asi *všichni* ve válce vnímají takovéto texty? Všichni *pronásledovaní*?

A Ježíš ještě přidává: A až tato takřka nepředstavitelná hrůza přijde, *vy napřimte a zvedněte hlavy*. Vy se neschovávejte. Vy stůjte pevně tváří v tvář hrůzám a šílenství a zlu a válce a ničení a pronásledování. A strachu. A zmatku a bezradnosti. A vraždění a násilí. Žádné sklopené oči. Ani hlavy.

Protože kdo jiný, když ne poslušní Boha a Krista? Pohané? Ti bezradní a vyděšení? Ti, kterým vládne strach už z nedostatku peněz a neoblíbenosti – co potom z bolesti, mučení, zabíjení? Kdo má *tomu* stát tváří v tvář s pozdvihnutou hlavou, když ne ti, kteří věří ve vzkříšení?

My přece věříme, že až budou přicházet takové hrůzy, *vykoupení je blízko*. Věříme, že pokud se blíží konec světa, je to *dobře*! Protože pak už bude jen dobro! A pokud hrůzy osobní ani světové *nejsou* znamením konce světa, tak je to *taky dobře*! Protože svět bude pokračovat, a tak i naděje na spásu! Typická hospodinovská win-win situace pro jeho věrné!

Prvotní křesťané tím žili se vším všudy. Byli zabíjeni znovu a znovu po tisících zcela brutálními způsoby. Udávali je i nejbližší příbuzní. I místní římští správci psali nechápavé dopisy císařům do Říma, proč že to mají popravovat ty křesťánky? Vždyť se starají o chudé, jsou poctiví, nekradou, nevraždí, pomáhají… Proč masově pronásledovat a vraždit *takové* lidi?

Ale ačkoli nechápali, tak *plnili* slovo svého pána. Pro ně císaře (kyrios kaisar!). Ačkoli jeho rozkazy a zákazy byly očividně absurdní. *Takoví* lidé mají stát se zdviženou hlavou tváří v tvář zlu? Vždyť ho každý den uskutečňují!

Tak Ježíš připomíná zásadní změnu lidské nejzákladnější orientace ve světě. Skrze poslušnost Bohu: Tváří v tvář zlu, utrpení a šílenství *neuhýbat*. Naopak stát s hlavou vztyčenou. Vzdorovat.

Neustupovat. Žádné „dělání, že tam nejsme.“ Žádná hlava skrčená k zemi.

Jenže i křesťanská srdce jsou tak převelice zatížena vším možným. Dnes víc než v prvotní církvi. Už tou první zmiňovanou nestřídmostí – co je přece tak důležitého o adventu a Vánocích? Střídmost nebo nestřídmost?

A to pro nás jsou popsané hrůzy vlastně zcela cizí. Ale Ježíšovým posluchačům nebyly. Stejně jako posluchačům evangelijních vyprávění. Ti zažili zničení Jeruzaléma i chrámu. Žili začínající dvoutisíciletou diasporu židů. Jen tehdy nikdo nemohl tušit, že bude trvat tak strašně dlouho. A že jejím koncem bude hrůza ještě tisíckrát horší. Protože tzv. holocaustu. Až nacistické hrůzy také zásadně změnily postoj *křesťanů* vůči židům. Až do třicátých let minulého století byli křesťané zcela otevřeně a většinově *antisemité*.

A *to* chodil někdo poslouchat do chrámu? Už časně zrána? Vždyť žid židům vyprávěl o zničení vlastní skupiny. O soudu, který přijde na *všechny* bez výjimky. O soudu, na kterém budou odsouzeni *všichni*, pokud se nesmiluje Bůh. Včetně „věřících.“

Proto je i adventní období časem ztišení. Sebereflexe. Sebezpytování. Žádných nákupů a shonů. Ale dobou upřímného pohledu nejprve na Boha, pak na sebe sama a pak zodpovídání nejzákladnějších otázek: Stojím proti zlu a utrpení a pronásledování? Nebo se sklopenýma očima a hlavou poslouchám různé pány a paní – jen ne toho jediného, který pro záchranu všech zemřel?

Chci poslouchat pravdu, i když je strašlivá – protože *jen* pravda může osvobodit? (J 8, 32) Nebo chci poslouchat líbivé a příjemné – ale vylhané a nepravdivé, a tak drolící se už pod tíhou obyčejné všednosti?

Nebo si hrajeme na vytěsnění lidského zla, utrpení nevinných, neřešitelné běsnění – a to se nás týká asi *nejméně* ze všech na světě?

A až to přijde i na nás – už zase? Až dopadne katastrofa, zlo, pýcha, hloupost, smrt a pronásledování a zrada a utrpení a nemoci

a změna politické situace na *nás*? Až se *už zase* zhroutí domnělé jistoty národa, ekonomiky, zdraví, lékařských organizací, armády, zákonů, věcí…?

Co potom? Protože hroucení lidských institucí, národů, skupin i pověr je *nevyhnutelné*. Kolikrát se to už stalo?

A *proto* to vše i další lidé chodívali poslouchat. Z úst Ježíše. Křtitele. Jana Husa. Někteří i proroků.

Protože je zřejmé, proč pořád dokola nefunguje lidská sebestřednost ani vykořisťování, spoléhání na pomíjivé. A proč se pořád do všeho musí plést pravda světa.

A přesto muselo být připomínáno i prvotní křesťanům i židům Ježíšovy doby: Až přijdou i ty tak strašné hrůzy, že se jich bude děsit i samo nebe, *vy stůjte s hlavou vzpřímenou*. Neschovávejte se. Nikam nezalézejte. Protože to dělají pohané. A vy jste přece sůl světa. Vy jste světlo světa. A právě Bůh *neuhýbá* před *žádným* lidským zlem. Na žádné se netváří, že „už toho bylo trochu moc." A stejně Mojžíš. Kristus. Proroci. A tolik dalších. Protože záchranu můžeme přijmout *výhradně* bez skrývání toho, co se nám nehodí, nelíbí. Co vyvrací *naše* „odpovědi." Které se znovu a znovu drolí tak snadno už pod tíhou všednosti.

Nebo už nevěříme, že čím větší hrůzy snášíme a hledíme jim tváří v tvář, tím *blíž* je vykoupení? Naše – i všech ostatních. Protože naše lidství a víra a znalosti a činy a rozhodnutí tak procházejí ohněm, kterého se děsí i nebeské mocnosti. Protože *jen* podstoupením ohně zkoušek může zůstat *výhradně* to, co obstojí napříč tisíciletími. A tváří v tvář i zběsilému vraždění a mučení laskavých a nevinných. Bezmoci a tragédii a zradě a katastrofám.

Což není a nemůže být nic lidského. Tak zbude skrze každý „křest ohněm" i z našich postojů a názorů a praxe a víry jen to, co je Boží. Jen to, co jsme přijali od Boha. Což je v takřka všem úplně jiné, než cokoli lidského. Také v tom *napřímením hlavy* tváří v tvář hrůzám zla. A neustupováním zlu. Protože začíná a končí pravdou. I kdyby „trakaře padaly." **Amen**.

**Píseň**: EZ262 – Vítej, Jezu Kriste; 1.-4. sloka